

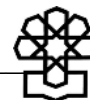
بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور

۱۶. اعتبارات حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

به نام خدا

فهرست مطالب

چکیده	۱
مقدمه	۱
۱. بندهای مرتبط با رفاه و تأمین اجتماعی در ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	۲
۲. بررسی اعتبارات حوزه رفاه و تأمین اجتماعی	۵
۳. اعتبارات منظور شده برای دستگاه‌های اجرایی	۸
نتیجه‌گیری و پیشنهادات	۱۲
منابع و مأخذ	۲۶

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور ۱۶. اعتبارات حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

چکیده

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور، مجموع اعتبارات فصل رفاه و تأمین اجتماعی بیش از ۳۰۵ هزار میلیارد ریال است که حدود ۳۱ درصد از کل اعتبارات هزینه‌ای بودجه را به خود اختصاص داده است. این اعتبارات نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۲۴ درصد رشد دارد. از کل اعتبارات این فصل، حدود ۶۲ درصد به بیمه‌های اجتماعی و امور بازنشستگان، نزدیک به ۱۰ درصد به بیمه‌های درمانی، بیش از ۱۴ درصد به امور ایثارگران، حدود ۱۳ درصد به امور حمایتی و توانمندسازی و حدود ۱ درصد به سایر برنامه‌ها اختصاص یافته است.

مهمترین نقاط قوت این لایحه همسویی با احکام برنامه پنجم توسعه، رشد حدود ۲۵ درصدی در اعتبارات بیمه‌های اجتماعی، رشد بالای ۲۰ درصدی در اعتبارات حمایتی و توانمندسازی و امور ایثارگران، ایجاد ردیف‌های جدید و شفافیت بیشتر در برخی برنامه‌ها نسبت به سال گذشته است. از جمله نقاط ضعف آن نیز می‌توان به عدم پیش‌بینی اعتبار بابت اجرای بندهای «و» و «ز» ماده (۸۰) قانون برنامه پنجم و همچنین وجود ابهام‌ها و ایرادهایی در برخی بندهای ماده واحده اشاره کرد. در این گزارش با بررسی بندهای ماده واحده و اعتبارات منظور شده در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی، پیشنهادهایی در جهت رفع کاستی‌ها و ابهامات آن ارائه شده است.

مقدمه

عدالت اجتماعی جزء مهمترین آرمان‌های نظام جمهوری اسلامی است که ریشه در آموزه‌های دین مبین اسلام دارد. بر مبنای اصول اعتقادی اسلام، تحقق عدالت اجتماعی یک هدف غایی جامعه و یکی از مسئولیت‌های مهم حکومت به حساب می‌آید. نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی در برگیرنده اهداف و وظایفی است که دستیابی به عدالت اجتماعی را در کشور ما تعقیب می‌کند و در حال حاضر مطمئن‌ترین مسیر برای تحقق این هدف است.

نظام جامع تأمین اجتماعی شامل دو قلمرو اصلی بیمه‌ای و حمایتی است که وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تولیت امور حاکمیتی آن را برعهده دارد. در قلمرو بیمه‌ای، صندوق تأمین اجتماعی، صندوق بازنشستگی کشوری، سازمان بیمه خدمات درمانی، سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح و صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر فعالیت می‌کنند. در قلمرو حمایتی، کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور متولی انجام امور هستند و امور حمایتی ایثارگران نیز برعهده بنیاد شهید و امور ایثارگران است. علاوه بر این، مرکز خدمات حوزه‌های علمیه در زمینه امور بیمه‌ای و حمایتی روحانیون و طلاب و نیز ستاد مبارزه با مواد مخدر در زمینه پیشگیری و مقابله با آسیب‌های اجتماعی ناشی از مواد مخدر فعالیت دارند.

در این گزارش، اعتبارات حوزه رفاه و تأمین اجتماعی (شامل بیمه‌های اجتماعی و درمانی، برنامه‌های حمایتی و توانمندسازی و امور حمایتی ایثارگران) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ در مقایسه با بودجه مصوب سال ۱۳۹۰ مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۱. بندهای مرتبط با رفاه و تأمین اجتماعی در ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۱

بند «۱ - ۲» - چنانچه درآمدهای حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی مازاد بر تحقق کلیه ارقام مربوط مندرج در این قانون (جداول و پیوست‌های این قانون) وصول شود، خزانه‌داری کل کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظفند از مهرماه سال ۱۳۹۱ به بعد، ۱۴/۵ درصد مازاد حاصل را به سهم شرکت ذیربط تابعه وزارت مذکور در بند «۱ - ۱» افزوده و معادل ریالی مابقی به نرخ مذکور در بند «۱ - ۱» را با تصویب هیئت وزیران و با اولویت اهداف و احکام برنامه و تعهدات قانونی دولت و دستگاه‌های اجرایی به موارد زیر اختصاص دهد:

... -

- بخش سلامت و بهداشت و رفاه اجتماعی و کمک به صندوق‌ها،

... -

- کمک و حمایت از اشتغال و بیمه بیکاری، پاداش پایان خدمت و مطالبات کارکنان شاغل و

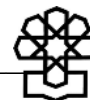
بازنشسته با اولویت ایثارگران و...

- دیون و تعهدات دولت و دستگاه‌های دولتی به اشخاص حقیقی و حقوقی به‌ویژه ایثارگران.

بند «۸ - ۴» - به دولت و دستگاه‌های اجرایی اجازه داده می‌شود:

ج) بدهی‌ها و تعهدات تا پایان سال ۱۳۹۱ را به دستگاه‌های اجرایی و نهادهای عمومی و

شهرداری‌ها و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی دولتی، غیردولتی و خصوصی را با مطالبات خود از

آنها و یا از محل واگذاری سهام، سهم‌الشرکه و اموال و یا فروش آنها با قیمت کارشناسی روز مورد تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی و وزیر مربوط حسب مورد تسویه یا تهاتر نماید.

بند «۱۳-۵» - به دولت اجازه داده می‌شود به منظور ساماندهی و پرداخت به موقع کمک عائله‌مندی، حق اولاد و عیدی بازنشستگان مشمول صندوق بازنشستگان کشوری اعتبار مربوط به ارقام مذکور را از بودجه دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی کسر و به اعتبارات هزینه‌ای صندوق مذکور اضافه نماید.

بند «۱۳-۷» - بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت با موافقت بالاترین مقام اجرایی دستگاه یا مقام مجاز موضوع مواد (۵۲) و (۵۳) قانون محاسبات عمومی و بدون سنوات ارفاقی و مشروط به حذف پست سازمانی مجاز است. اجرای این حکم از محل منابع دستگاه‌ها و واگذاری سهام و سهم‌الشرکه دولتی و سایر اموال دولتی و یا منابع حاصل از واگذاری آن قابل پرداخت است.

بند «۱۴-۱» - دولت موظف است بابت حقوق، رد دیون و مطالبات ایثارگران و خانواده معظم شهدا و کارکنان اعم از شاغل یا بازنشسته و تغییرات بعدی آن و اجرای «لایحه جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران» و «طرح اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی» و «قانون تفسیر ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۴» و همه احکام مربوط به ایثارگران و خانواده آنان در قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه، از محل واگذاری سهام و سهم‌الشرکه شرکت‌های دولتی یا واگذاری آن یا اموال و دارایی‌ها یا از محل وجوه حاصل از فروش آنها با قیمت کارشناسی روز با تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی و وزیر مربوطه و یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی حسب مورد، اقدام نماید.

بند «۱۴-۲» - شرکت‌های مشمول اصل‌چهل و چهارم قانون اساسی که واگذار شده‌اند یا درحال واگذاری هستند و یا در فهرست واگذاری قرار دارند، موظفند از قوانین و مقررات مربوط به ایثارگران تبعیت نمایند.

بند «۱۴-۳» - در تبصره «۵» قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز، از کارافتاده و مفقودالانقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۳۰ شهریورماه ۱۳۷۲ بعد از عبارت «بنیاد شهید انقلاب اسلامی» عبارت «و مبنا و مبدأ پرداخت حقوق از کارافتادگی جانبازان حالت اشتغال، تاریخ صدور رأی از کارافتادگی کلی توسط کمیسیون پزشکی بنیاد» اضافه می‌شود. حکم این بند به همه جانبازانی که در سنوات قبل نیز از کارافتاده تلقی شده‌اند، تسری می‌یابد.

بند «۱۴-۴» - در اجرای بند «ل» ماده (۴۴) قانون برنامه پنجم توسعه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از طریق بانک‌های عامل مکلف است در سال ۱۳۹۱ به تعداد یکصد هزار نفر از

جانبازان ۲۵ درصد و بالاتر، آزادگان و خانواده‌های معظم شهدا، تسهیلات خرید یا ساخت مسکن با رعایت حکم مذکور اعطا کند.

بند «۱۵ - ۲» - کلیه سازمان‌های بیمه‌گر خدمات درمانی موظفند شصت درصد (۶۰٪) صورتحساب‌های ارسالی ازسوی مؤسسات و مراکز بهداشتی و درمانی و بیمارستان‌های طرف قرارداد را قبل از رسیدگی حداکثر ظرف مهلت دو هفته به‌عنوان علی‌الحساب و بقیه مطالبات را حداکثر تا سه ماه پس از تحویل اسناد مربوط، به نماینده رسمی صندوق مذکور پرداخت کنند. در صورت عدم اجرای حکم این بند، سازمان‌های بیمه‌گر موظفند ضرر و زیان آن را به نرخ ۱۵ درصد جبران کنند.

بند «۱۵ - ۴» - به‌منظور اجرای بند «ز» ماده (۱۱۲) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه و جهت زدودن فقر از چهره مناطق آزاد تجاری، سازمان‌های مناطق آزاد مجازند حداکثر ۱ درصد از محل وصول عوارض ورود و صدور کالاها و خدمات این مناطق را از طریق نهادهای حمایتی به محرومین و نیازمندان بومی این مناطق اختصاص دهند.

بند «۱۵ - ۵» - در راستای بندهای «ب» و «ج» ماده (۳۹) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه به کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور اجازه داده می‌شود از محل منابعی که به‌علت توانمند شدن کسانی که از تحت پوشش خارج می‌شوند، حاصل می‌شود به‌ترتیب اولویت ذیل اقدام نمایند:

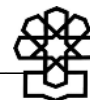
الف) تحت پوشش قرار دادن افراد پشت نوبتی مورد تأیید کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور،

ب) انتقال و توانمندسازی نیازمندان و متقاضیان اشتغال در کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور.

بند «۱۵ - ۴» - نام کارفرمایان کارگاه‌های مشمول تأمین اجتماعی در فهرست بیمه‌شدگان کارگاه‌های مذکور درج می‌شود و نرخ حق بیمه آنان همانند سایر بیمه‌شدگان همان کارگاه است.

بند «۱۵ - ۷» - صندوق‌های بازنشستگی و تأمین اجتماعی و بیمه‌ای و درمانی مکلفند تمام اعتبارات پیش‌بینی شده مندرج در قانون بودجه، که پس از طی مراحل در اختیار آنها قرار می‌گیرد به انضمام دیگر منابع داخلی خود و سایر منابع حاصله را به‌طور کامل به حقوق بازنشستگان، وظیفه‌بگیران یا مستمری‌بگیران اختصاص دهند و پرداخت نمایند و هزینه‌های نیروی انسانی و سایر هزینه‌ها را ضمن صرفه‌جویی، از محل منابع داخلی خود تأمین و پرداخت نمایند.

بند «۱۵ - ۱۰» - صندوق‌های بازنشستگی کارکنان وزارت جهاد کشاورزی و کارکنان فولاد با همه

وظایف، اموال، دارایی‌ها، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد، اوراق، تعهدات و سایر حقوق به‌همراه مستخدمین خود به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتقل می‌شوند. به میزان بدهی‌ها و کسری صندوق‌های مذکور اموال و حقوق مالی وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته و تابعه آنها با توافق وزیر مربوط و وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به صندوق مورد نظر منتقل می‌شود.

بند «۱۹ - ۱۴» - صندوق تأمین اجتماعی موظف است کارگزاران و پیمانکاران مخابرات روستایی موضوع جزء «و» بند «۱۶» قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور را پس از واریز حق بیمه سهم کارگر توسط کارگزار و پیمانکار و تا زمان فروش سهام مدیریتی براساس قانون تأمین اجتماعی تحت پوشش بیمه قرار دهد. حق بیمه سهم کارفرما برای این مدت و برابر مدت کارکرد آنان برعهده دولت است و مبلغ آن در کارگروهی متشکل از وزیران ارتباطات و فناوری اطلاعات و رفاه و تأمین اجتماعی و سازمان حسابرسی تعیین و به‌عنوان مطالبات صندوق تأمین اجتماعی از دولت منظور می‌شود و از محل پرداخت اقساط فروش سهام شرکت مخابرات ایران به بخش خصوصی پرداخت و تسویه می‌شود.

۲. بررسی اعتبارات حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور، اعتبارات فصل رفاه و تأمین اجتماعی حدود ۳۰۵ هزار میلیارد ریال است که در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۲۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. از این مبلغ حدود ۳۰۲ هزار میلیارد ریال مربوط به اعتبارات هزینه‌ای (و هزینه از محل درآمدهای اختصاصی) و حدود ۳ هزار میلیارد ریال مربوط به تملک دارایی‌های سرمایه‌ای است (جدول ۱). اعتبارات فصل رفاه و تأمین اجتماعی در مجموع حدود ۳۱ درصد از کل اعتبارات هزینه‌ای (فصول هفت‌گانه) را به‌خود اختصاص داده که پس از فصل اول (جبران خدمات کارکنان دولت) بیشترین سهم را دارد. این اعتبارات در قلمروهای بیمه‌ای، حمایتی و امور ایثارگران به نحو زیر توزیع شده است (جدول‌های ۲، ۳، ۴ و ۵).

۱. بیمه‌های اجتماعی شامل حقوق و مزایا و خدمات رفاهی بازنشستگان و حق بیمه‌های اجتماعی سهم دولت جمعاً ۱۸۸ میلیارد ریال (۶۱/۶ درصد از کل اعتبارات فصل)، با حدود ۲۵/۳ درصد رشد نسبت به سال ۱۳۹۰.

۲. بیمه‌های درمانی پایه حدود ۲۹/۴ هزار میلیارد ریال (۹/۶ درصد از کل اعتبارات فصل) با

۱/۴ درصد رشد نسبت به سال ۱۳۹۰.

۳. امور ایثارگران حدود ۴۴ هزار میلیارد ریال (۱۴/۴ درصد از کل اعتبارات فصلی)، با حدود

۲۱ درصد رشد نسبت به سال ۱۳۹۰.

۴. امور حمایتی و توانمندسازی حدود ۴۱ هزار میلیارد ریال (۱۳/۴ درصد)، با حدود ۲۱

درصد رشد نسبت به سال ۱۳۹۰.

۵. سایر موارد حدود ۲/۶ میلیارد ریال (۱ درصد از کل اعتبارات فصلی).

۲-۱. بیمه‌های اجتماعی

مجموع اعتبارات منظور شده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ برای بیمه‌های اجتماعی حدود ۱۸۸ هزار میلیارد ریال است که نسبت به سال گذشته حدود ۲۵ درصد افزایش دارد. سهم اعتبارات بیمه‌های اجتماعی از کل اعتبارات رفاه و تأمین اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ بیش از ۶۲ درصد است که حدود نیمی از آن به پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان اختصاص دارد (جدول ۲).

اعتبارات یادشده در برنامه‌های مختلف به شرح زیر توزیع شده است:

- پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان (۳۰۴۴۲) - ۸۱,۱۱۴ میلیارد ریال،

- برنامه بیمه‌های اجتماعی (۳۰۴۴۱) - ۳۷,۸۹۱ میلیارد ریال،

- تأدیه بدهی‌های قانونی دولت به صندوق‌های بازنشستگی (۳۰۴۸۷) - ۴۵,۰۰۰ میلیارد ریال،

- هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت (۳۰۴۷۹) - ۲۱,۲۹۰ میلیارد ریال،

- ارائه خدمات رفاهی به بازنشستگان (۳۰۴۳۴) - ۱,۲۵۰ میلیارد ریال،

- سایر برنامه‌ها - حدود ۱,۴۵۰ میلیارد ریال.

لازم به ذکر است که در بودجه سال ۱۳۹۰ ذیل اعتبارات متفرقه از محل واگذاری سهام، مبلغ

۱۲ هزار میلیارد بابت «همسان‌سازی حقوق مستمری بگیران تأمین اجتماعی» و ۷۰ هزار میلیارد

ریال بابت «رد دیون دولت به ... نهادهای عمومی، صندوق تأمین اجتماعی و صندوق‌های

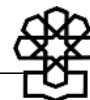
بازنشستگی» در نظر گرفته شده بود که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ حذف شده است.

۲-۲. بیمه‌های درمانی

مجموع اعتبارات منظور شده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ برای بیمه‌های درمانی حدود ۲۹ هزار

میلیارد ریال است که نسبت به سال گذشته ۱/۴ درصد افزایش دارد (جدول ۳). این اعتبارات در

مجموع ۹/۶ درصد از کل اعتبارات حوزه رفاه و تأمین اجتماعی را شامل می‌شود و در برنامه‌های

مختلف به شرح زیر توزیع شده است:

- بیمه درمان روستاییان و عشایر و شهرهای زیر بیست هزار نفر (۳۰۴۸۲) - ۱۱,۸۴۹ میلیارد ریال (با حدود ۷ درصد رشد)،
- بیمه خدمات درمانی (۳۰۴۴۰) - ۱۰,۶۹۹ میلیارد ریال (با حدود ۲۲ درصد رشد)،
- بیمه درمان کارکنان دولت (۳۰۴۰۵) - ۳,۶۴۹ میلیارد ریال (با حدود ۳۱ درصد رشد)،
- حمایت بیمه‌های درمان (۳۰۴۰۶) - ۳,۱۸۹ میلیارد ریال (با حدود ۳۷ درصد رشد).

۲-۳. حمایتی و توانمندسازی

مجموع اعتبارات منظور شده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ برای امور حمایتی و توانمندسازی حدود ۴۰ هزار میلیارد ریال است که نسبت به سال گذشته ۲۱ درصد افزایش دارد (جدول ۴). سهم اعتبارات حمایتی و توانمندسازی از کل اعتبارات رفاه و تأمین اجتماعی در این لایحه حدود ۱۳ درصد است که به شرح زیر بین برنامه‌های مختلف توزیع شده است:

- برنامه تأمین هزینه‌های معیشتی (۳۰۴۴۷) - ۱۷,۴۴۴ میلیارد ریال (با حدود ۸ درصد رشد)،
- برنامه حمایت‌های اجتماعی (۳۰۴۲۹) - ۶,۷۶۶ میلیارد ریال (با حدود ۷ درصد رشد)،
- برنامه توانبخشی (۳۰۴۰۳) - ۵,۷۶۹ میلیارد ریال (با حدود ۵۴ درصد رشد)،
- برنامه اشتغال و کارآفرینی (۳۰۴۳۵) - ۲,۶۴۹ میلیارد ریال (با حدود ۲۷ درصد رشد)،
- برنامه تأمین مسکن (۳۰۴۲۷) - ۱,۹۲۰ میلیارد ریال (با حدود ۵۲ درصد رشد)،
- برنامه خدمات فرهنگی و آموزشی (۳۰۴۵۱) - ۱,۵۵۲ میلیارد ریال (با حدود ۴۳ درصد رشد)،
- سایر برنامه‌ها - حدود ۴,۰۰۰ میلیارد ریال.

۲-۴. امور ایثارگران

مجموع اعتبارات منظور شده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ برای امور ایثارگران حدود ۴۴ هزار میلیارد ریال است که نسبت به سال گذشته ۲۱ درصد افزایش دارد (جدول ۵). سهم اعتبارات ایثارگران از کل اعتبارات رفاه و تأمین اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ حدود ۱۴ درصد است که به شرح زیر بین برنامه‌های مختلف توزیع شده است:

- پرداخت حقوق حالت اشتغال ایثارگران (۳۰۴۱۸) - ۲۰,۲۲۶ میلیارد ریال (جدید)،
- پرداخت مستمری و حق نگهداری والدین شهدا (۳۰۴۷۰) - ۱۰,۲۶۶ میلیارد ریال (جدید)،
- پاداش پایان خدمت ایثارگران (۳۰۴۱۶) - ۴,۹۰۰ میلیارد ریال (جدید)،

- راهبری امور ایثارگران (۳۰۴۱۱) - ۲,۲۶۴ میلیارد ریال (جدید)،
- هزینه‌های مربوط به خانواده‌های شاهد و ایثارگر (۳۰۴۸۰) - ۱,۴۱۲ میلیارد ریال (۴۲۷ درصد رشد)،
- پرداخت شهریه دانشجویی ایثارگران (۳۰۴۶۷) - ۱,۱۰۰ میلیارد ریال (جدید)،
- تأمین معیشت و رفاه ایثارگران (۳۰۴۴۶) - ۱,۰۳۱ میلیارد ریال،
- سایر برنامه‌ها - ۲,۸۰۰ میلیارد ریال.

۳. اعتبارات منظور شده برای دستگاه‌های اجرایی

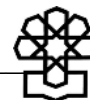
۳-۱. اعتبارات در اختیار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، اعتبارات صندوق بازنشستگی کشوری و صندوق بیمه اجتماعی روستاییان ذیل ردیف وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی آمده است. با احتساب اعتبارات دو صندوق یادشده، جمع اعتبارات این وزارتخانه (حوزه رفاه اجتماعی) حدود ۹۲/۵ هزار میلیارد ریال است. از اعتبارات یادشده، مبلغ ۸,۸۹۸ میلیارد ریال مربوط به حوزه ستادی رفاه اجتماعی (وزارت رفاه و تأمین اجتماعی سابق) است که نسبت به بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۴۵ درصد رشد نشان می‌دهد. علاوه بر این مبلغ ۱,۷۶۰ میلیارد ریال نیز بابت برنامه «کمک به اقشار خاص تحت پوشش» پیش‌بینی شده که نسبت به بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۱۰ درصد افزایش یافته است (جدول ۶).

بیشترین افزایش اعتبار در برنامه بیمه‌های اجتماعی به مبلغ ۵ هزار میلیارد ریال (حدود ۲۹ درصد رشد) صورت گرفته است. از امتیازات مهم بودجه این وزارتخانه، ایجاد چند ردیف جدید از جمله تأدیه بدهی‌های قانونی دولت به صندوق‌های بازنشستگی، توانبخشی، کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی، تأمین مسکن و... است که شفافیت و کنترل‌پذیری آن را بیشتر می‌کند. از سوی دیگر حدود ۶۳ درصد کاهش در اعتبار برنامه حمایت‌های اجتماعی مشاهده می‌شود که ناشی از توزیع این اعتبارات در برنامه‌های حمایتی جدید است (جدول ۷).

۳-۲. اعتبارات صندوق بازنشستگی کشوری

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ حدود ۸۰ هزار میلیارد ریال به صندوق بازنشستگی کشوری اختصاص یافته است. این مبلغ در مقایسه با بودجه سال ۱۳۹۰، حدود ۲۲ درصد رشد دارد. برنامه‌های مربوط به این صندوق در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ ذیل ردیف‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی آمده و به‌طور مشخص قابل تفکیک نیست (جدول ۶).

۳-۳. اعتبارات سازمان بیمه خدمات درمانی

اعتبارات پیشنهادی برای سازمان بیمه خدمات درمانی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ حدود ۱۹/۹ هزار میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه سال ۱۳۹۰، حدود ۱۷ درصد رشد نشان می‌دهد. در بین برنامه‌های این سازمان، برنامه کمک به بیماری‌های خاص (۳۰۳۱۰) با بیش از ۴۱ درصد رشد، بیشترین افزایش و برنامه بیمه درمان رایگان روستاییان و عشایر (ردیف ۳۰۴۸۲) با حدود ۷ درصد رشد، کمترین افزایش را نسبت به سال گذشته دارند (جدول ۸).

۳-۴. اعتبارات سازمان تأمین اجتماعی

اعتبار منظور شده برای سازمان تأمین اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ حدود ۱۹۲۱ میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۷۵ درصد افزایش یافته است. البته این مبلغ، نسبت به کل منابع سالیانه این سازمان حدود ۵ درصد است و بخش ناچیزی از بدهی سالیانه دولت به این سازمان را تشکیل می‌دهد (جدول ۶).

علاوه بر این، مبلغ ۲۰ هزار میلیارد ریال ذیل ردیف (۳۰۴۸۷) مربوط به وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی تحت عنوان «تأدیه بدهی‌های قانونی دولت به صندوق‌های بازنشستگی» منظور شده در حالی که این اعتبار در بودجه سال ۱۳۹۰ ذیل ردیف متفرقه (۶-۱۰۰۰۰) به صورت سهام و معادل ۹۹,۷۵۰ میلیارد ریال پیش‌بینی شده بود که در این لایحه حذف شده است. با وجود این، ایجاد ردیف مستقل هزینه‌ای برای این برنامه (به‌رغم کاهش جدی مبلغ آن) یک اقدام مثبت تلقی می‌شود. از سوی دیگر، در بودجه سال ۱۳۹۰ مبلغ ۱۲ هزار میلیارد ریال نیز ذیل اعتبارات متفرقه (۱۳-۱۰۱۰۰۰) از طریق واگذاری سهام بابت همسان‌سازی حقوق بازنشستگان این صندوق پیش‌بینی شده بود که این اعتبار در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ پیش‌بینی نشده است. همچنین بابت اجرای بندهای «و» و «ز» ماده (۸۰) قانون برنامه پنجم توسعه اعتباری پیش‌بینی نشده است.

۳-۵. اعتبارات صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر

اعتبارات منظور شده برای صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ حدود ۲,۶۵۴ میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۴۷ درصد افزایش یافته است. با توجه به اینکه اعتبارات این صندوق در قانون بودجه سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل حدود ۵ درصد کاهش یافته بود، این رشد می‌تواند جبران‌کننده این موضوع باشد (جدول ۶).

۳-۶. اعتبارات سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ حدود ۷۶ هزار میلیارد ریال به سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح تخصیص یافته که در مقایسه با بودجه سال ۱۳۹۰ به میزان ۳۰ درصد افزایش نشان می‌دهد. مهمترین نکته قابل ذکر در مورد برنامه‌های این سازمان، اضافه شدن برنامه «تأدیه بدهی‌های قانونی دولت به صندوق‌های بازنشستگی» (۳۰۴۸۷) به مبلغ ۲۵ هزار میلیارد ریال است که بخش عمده رشد در سرجمع اعتبارات این سازمان را سبب شده است (جدول ۹).

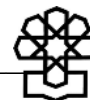
۳-۷. اعتبارات کمیته امداد امام خمینی (ره)

اعتبارات پیشنهادی برای کمیته امداد امام خمینی (ره) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ حدود ۲۴ هزار میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه مصوب سال ۱۳۹۰ حدود ۱۷ درصد افزایش یافته است. بیشترین رشد در اعتبارات این نهاد به ترتیب مربوط به برنامه بیمه‌های اجتماعی (۱۲۷ درصد)، حمایت‌های اجتماعی (۱۱۱ درصد)، خدمات فرهنگی و آموزشی (۵۷ درصد) و کمک به تأمین سلامت نیازمندان (۵۳ درصد) است (جدول ۱۰).

۳-۸. اعتبارات سازمان بهزیستی کشور

بودجه پیشنهادی (ملی) برای سازمان بهزیستی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ حدود ۸,۱۹۹ میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه مصوب سال ۱۳۹۰ حدود ۲۴ درصد افزایش یافته است. در بین برنامه‌های سازمان بهزیستی، برنامه تأمین مسکن با ۱۴۰۰ درصد رشد (حدود ۱۵ برابر) و برنامه بیمه‌های اجتماعی با ۱۶۴ درصد رشد، بیشترین افزایش را دارند. به نظر می‌رسد رشد چشمگیر اعتبارات بیمه‌های اجتماعی این سازمان، می‌تواند زمینه اجرای بند «ج» ماده (۳۹) قانون برنامه پنجم توسعه (تأمین حق بیمه اجتماعی زنان سرپرست خانوار و معلولان نیازمند) را فراهم سازد. از نظر حجم اعتبارات افزایش یافته، برنامه توانبخشی با ۷۹۱ میلیارد ریال (۳۳ درصد رشد) و پس از آن برنامه تأمین هزینه‌های معیشتی با ۲۶۸ میلیارد ریال (۱۱ درصد رشد) بیشترین سهم را در افزایش اعتبارات این سازمان دارند (جدول ۱۱).

از جمله نقاط قوت بودجه این سازمان، ایجاد سه برنامه جدید «حمایت از خانواده و فرزندان» (۳۰۴۰۱)، «کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی» (۳۰۴۰۹) و «پژوهش‌های کاربردی» (۳۰۴۱۵) است.

۳-۹. اعتبارات بنیاد شهید و امور ایثارگران

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ حدود ۴۶ هزار میلیارد ریال به بنیاد شهید و امور ایثارگران اختصاص یافته است که در مقایسه با بودجه مصوب سال ۱۳۹۰ حدود ۲۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. در بین برنامه‌های این بنیاد، برنامه‌های توانبخشی (۳۰۴۰۳)، حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین (۱۰۵۱۷)، بیمه خدمات درمانی (۳۰۴۴۰) و پرداخت دیون و بازخرید کارکنان (۳۰۴۸۱) افزایش داشته است. در مقابل، برنامه‌های تأمین معیشت و رفاه ایثارگران (۳۰۴۴۶) با ۹۷ درصد و برنامه فرهنگی، آموزشی و ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت (۳۰۴۳۰) با ۷۳ درصد، بیشترین کاهش را داشته‌اند. همچنین برنامه‌های حمایت و ارائه تسهیلات اداری و استخدامی به ایثارگران (۳۰۴۲۸)، بیمه‌های اجتماعی (۳۰۴۴۱)، ساماندهی گلزار شهدا (متفرقه ۱۶-۵۵۰۰۰۰) و مراکز فرهنگی، ورزشی و توانبخشی (متفرقه ۱۷-۵۵۰۰۰۰) حذف شده‌اند.

از سوی دیگر، چند برنامه جدید با عناوین راهبری امور ایثارگران (۳۰۴۱۱)، پاداش پایان خدمت ایثارگران (۳۰۴۱۶)، پرداخت حقوق حالت اشتغال ایثارگران (۳۰۴۱۸)، پرداخت شهریه دانشجویی ایثارگران (۳۰۴۶۷)، پرداخت مستمری و حق نگهداری والدین شهدا (۳۰۴۷۰)، درمان ایثارگران (۳۰۴۷۱)، کمک به اجرای قانون پیگیری حقوق جانبازان شیمیایی (۱۷-۵۵۰۰۰۰) به برنامه‌های این نهاد اضافه شده که به نظر می‌رسد برخی از آنها در جهت اجرایی شدن احکام قانون برنامه پنجم توسعه است (جدول ۱۲).

۳-۱۰. اعتبارات مرکز خدمات حوزه‌های علمیه

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱، حدود ۲,۸۸۲ میلیارد ریال به مرکز خدمات حوزه‌های علمیه اختصاص یافته که در مقایسه با بودجه مصوب سال ۱۳۹۰ حدود ۸۲ درصد رشد نشان می‌دهد. در بین برنامه‌های این مرکز، برنامه «حمایت از تأمین مسکن محرومین و گروه‌های کم‌درآمد» با ۶۵۲ درصد (حدود هفت برابر)، برنامه «بیمه‌های درمانی» با ۱۹۹ درصد و برنامه «تأمین هزینه‌های معیشتی» با ۱۷۰ درصد رشد، بیشترین افزایش را دارد و اعتبار هیچ‌یک از برنامه‌های این مرکز کاهش نداشته است (جدول ۱۳).

۳-۱۱. اعتبارات ستاد مبارزه با مواد مخدر

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ حدود ۱,۳۵۲ میلیارد ریال به ستاد مبارزه با مواد مخدر اختصاص یافته است که این مبلغ نسبت به سال ۱۳۹۰ حدود ۵۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. در بین

برنامه‌های این ستاد، برنامه درمان، بازتوانی و کاهش آسیب معتادان (۳۰۴۵۲) با ۱۶۶ درصد رشد، برنامه خدمات قضایی و امور دادگاه‌ها (۱۰۳۰۱) با ۸۴ درصد رشد و برنامه پیشگیری از اعتیاد به مواد مخدر (۳۰۴۴۳) با ۴۲ درصد رشد، بیشترین افزایش را داشته‌اند (جدول ۱۴).

۳-۱۲. اعتبارات متفرقه

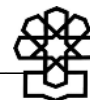
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ بیش از ۵۱ هزار میلیارد ریال بابت برنامه‌های مربوط به رفاه و تأمین اجتماعی ذیل ردیف‌های متفرقه پیش‌بینی شده که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۷۰ درصد کاهش دارد. بخش عمده این کاهش بابت حذف دو ردیف «واگذاری سهام موضوع رد دیون دولت به... صندوق تأمین اجتماعی و صندوق‌های بازنشستگی کشوری و لشگری» به مبلغ ۹۹,۷۵۰ میلیارد ریال و ردیف «واگذاری سهام به منظور افزایش حقوق مستمری‌بگیران تأمین اجتماعی (همسان‌سازی)» به مبلغ ۱۵,۰۰۰ میلیارد ریال است (جدول ۱۵).

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی از نقاط قوت قابل توجهی برخوردار است که مهمترین آنها عبارتند از: همسویی با احکام برنامه پنجم توسعه، رشد حدود ۲۵ درصدی در اعتبارات بیمه‌های اجتماعی، رشد بالای ۲۰ درصدی در اعتبارات حمایتی و توانمندسازی و امور ایثارگران، ایجاد ردیف‌های جدید و شفافیت بیشتر در برخی برنامه‌ها نسبت به سال گذشته. از جمله نقاط ضعف این لایحه نیز می‌توان به عدم پیش‌بینی اعتبار بابت اجرای بندهای «و» و «ز» ماده (۸۰) قانون برنامه پنجم با توجه به الزامات ماده (۲۹) این قانون اشاره کرد.

از سوی دیگر، در بندهای ماده واحده امکان تأمین منابع برای اجرای برخی قوانین به روش‌های مختلف ایجاد شده که بعضاً دارای ابهامات یا ایرادهایی است که با اعمال با برخی اصلاحات قابل اجرا خواهد بود. (در قسمت پیشنهادها، اصلاحات مورد نظر بیان شده است). از جمله موارد مثبت می‌توان به بندهای «۸ - ۴» و «۱۴ - ۱» درخصوص پرداخت بدهی‌های دولت به اشخاص حقیقی و حقوقی از محل واگذاری سهام، اموال و دارایی‌ها یا تهاتر مطالبات و... اشاره کرد.

با عنایت به این نکات، در جهت رفع ایرادها و ابهام‌هایی که در برخی بندهای ماده واحده وجود دارد، اصلاحات زیر پیشنهاد می‌شود:

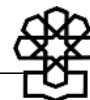
۱. در مورد بند «۱۳ - ۷» - اشکالات متعددی وجود دارد که در گزارش شماره ۷ مرکز به تفصیل آمده است و از تکرار آن در اینجا اجتناب می‌شود.
۲. در بند «۱۴ - ۱» - از آنجا که لایحه جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران هنوز تصویب نشده، تأمین اعتبار برای اجرای آن توجیه قانونی ندارد. بنابراین پیشنهاد می‌شود عبارت «لایحه جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران» از این بند حذف شود.
۳. حکم بند «۱۴ - ۲» - به مفهوم آن است که شرکت‌های واگذار شده به بخش خصوصی نیز از نظر رعایت سهمیه‌های استخدامی ایثارگران و مانند آن، تابع احکام دولتی باقی بمانند. به نظر می‌رسد این حکم مغایر سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی و ناقض حقوق صاحبان سهام و مدیران شرکت‌ها باشد. از این رو پیشنهاد می‌شود این بند حذف شود.
۴. در بند «۱۴ - ۳» - اصلاحیه حکم تبصره مورد نظر با این عبارت از نظر دستوری نادرست و غیرقابل فهم می‌شود. بنابراین، پیشنهاد می‌شود مفاد این بند به این صورت اصلاح شود: «۱۴-۳- به انتهای تبصره «۵» قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز، از کارافتاده و مقفوداثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۳۰ شهریورماه ۱۳۷۲ جمله «مبنا و مبدأ پرداخت حقوق از کارافتادگی جانبازان حالت اشتغال، تاریخ صدور رأی از کارافتادگی کلی توسط کمیسیون پزشکی بنیاد خواهد بود» اضافه می‌شود. حکم این بند به همه جانبازانی که در سنوات قبل نیز از کارافتاده تلقی شده‌اند، تسری می‌یابد».
- از سوی دیگر، از آنجا که حکم این بند باید در همه سال‌ها قابل اجرا باشد، پیشنهاد می‌شود به صورت قانون دائمی درآید.
۵. در بند «۱۵ - ۲» - تعیین نرخ ضرر و زیان معادل ۱۵ درصد بابت تأخیر در پرداخت مطالبات مراکز بهداشتی و درمانی و مؤسسات طرف قرارداد موجب ایجاد مشکلات زیاد و عملاً عدم اجرای آن می‌شود. چراکه اولاً چگونگی رسیدگی به اسناد و پرداخت مطالبات دو طرف قرارداد در قراردادهای فیما بین تعیین می‌شود و قاعده‌تاً نباید قانونگذار به جزئیات قراردادهای بین اشخاص ورود کند و ثانیاً یکی از دلایل تأخیر در پرداخت مطالبات مراکز طرف قرارداد، تکمیل نبودن مدارک یا مخدوش بودن اسناد است که در این موارد سازمان بیمه‌گر مقصر نیست. بنابراین، پیشنهاد می‌شود بعد از کلمه «مطالبات» عبارت «تأیید شده» اضافه شود و همچنین، جمله انتهایی بند از «در صورت...» تا آخر حذف شود.
۶. در بند «۱۵ - ۵» - منابعی که برای اجرای بندهای «ب» و «ج» ماده (۳۹) قانون برنامه پیش‌بینی شده، عملاً قابل تحقق نیست و این بندها را غیرقابل اجرا می‌کند. در حالی که در صورت

نبود این بند، مفاد احکام یادشده می‌تواند به روال سال‌های گذشته اجرا شود. بنابراین، در صورتی که امکان تعریف منابع مطمئن‌تری برای اجرای این بند وجود ندارد، حذف آن قابل توصیه است.

۷. بند «۱۵ - ۷» - احکامی فراتر از وظایف سازمان‌های بیمه‌گر وضع می‌کند. از جمله آنکه سازمان‌های «بیمه درمانی» هم موظف می‌شوند اعتبارات خود را بابت «حقوق بازنشستگان» پرداخت کنند. درحالی که چنین حکمی برخلاف مأموریت آنهاست. ضمن آنکه سازمان تأمین اجتماعی بجز حقوق بازنشستگان، تعهدات زیادی هم به «بیمه‌شدگان» دارد که با این حکم، پرداخت آن ممنوع می‌شود. ازسوی دیگر، این بند، هرگونه تخصیص منابع صندوق‌ها به بخش سرمایه‌گذاری را ممنوع می‌کند. علاوه بر این، هدف دیگری نیز برای این حکم قابل تصور نیست. بنابراین پیشنهاد می‌شود این بند حذف شود. اما در صورت اصرار بر ابقای آن، عبارت‌های «و تأمین اجتماعی و بیمه‌ای و درمانی» و «به انضمام دیگر منابع داخلی خود و سایر منابع حاصله» حذف شود.

۸. بند «۱۵ - ۱۰» - حکم به انتقال صندوق‌های بازنشستگی کارکنان جهاد کشاورزی و کارکنان فولاد به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌دهد. درحالی که به موجب قانون مصوب مجلس شورای اسلامی، صندوق بازنشستگی کارکنان جهاد کشاورزی در صندوق بازنشستگی کشوری ادغام شده است. دیگر آنکه صندوق بازنشستگی کارکنان فولاد را نمی‌توان به وزارتخانه (که یک دستگاه دولتی است) منتقل کرد بلکه در صورت لزوم باید در یکی از صندوق‌ها ادغام شود. صرفنظر از اینکه این بند ماهیت بودجه‌ای ندارد در صورت اصرار بر تصویب پیشنهاد می‌شود این بند به صورت زیر اصلاح شود:

«دولت موظف است صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت فولاد را در یکی از صندوق‌های وابسته به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ادغام کند. به میزان بدهی‌ها و کسری اعتبار این صندوق بابت کلیه تعهدات حال و آینده آن، اموال وزارت صنعت، معدن و تجارت و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته به آن با توافق دو وزیر ذیربط به صندوق مقصد منتقل می‌شود.»

جدول ۱. مقایسه اعتبارات فصل رفاه و تأمین اجتماعی در لایحه بودجه

سال ۱۳۹۱ با قانون بودجه سال ۱۳۹۰

درصد تغییر	میزان تغییر	لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	قانون بودجه سال ۱۳۹۰	نوع هزینه		
				ملی	عمومی	هزینه‌ای
۲۳/۷	۵۵,۸۲۹,۲۸۷	۲۹۱,۵۵۶,۲۹۱	۲۳۵,۷۲۷,۰۰۴	استانی		
۱۷/۷	۱,۰۲۳,۹۴۳	۶,۸۱۷,۸۱۴	۵,۷۹۳,۸۷۱	ملی		
۸/۴	۲۶۸,۷۸۷	۳,۴۶۴,۳۸۸	۳,۱۹۵,۶۰۱	استانی		
۰/۰	۰	۰	۰			
۲۳/۳	۵۷,۱۲۲,۰۱۷	۳۰۱,۸۳۸,۴۹۳	۲۴۴,۷۱۶,۴۷۶	جمع هزینه‌ای		
۶۱۰/۹	۱,۰۰۶,۶۸۸	۱,۱۷۱,۴۸۱	۱۶۴,۷۹۳	ملی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	
۱۱۶/۰	۱,۰۲۵,۲۰۵	۱,۹۰۹,۲۲۵	۸۸۴,۰۲۰	استانی		
۱۹۳/۷	۲,۰۳۱,۸۹۳	۳,۰۸۰,۷۰۶	۱,۰۴۸,۸۱۳	جمع		
۲۳/۹	۵۷,۱۰۴,۷۶۲	۲۹۶,۱۹۲,۱۶۰	۲۳۹,۰۸۷,۳۹۸	ملی	جمع کل	
۳۰/۷	۲,۰۴۹,۱۴۸	۸,۷۲۷,۰۳۹	۶,۶۷۷,۸۹۱	استانی		
۲۴/۱	۵۹,۱۵۳,۹۱۰	۳۰۴,۹۱۹,۱۹۹	۲۴۵,۷۶۵,۲۸۹	جمع		

جدول ۲. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته به بیمه‌های اجتماعی و بازنشستگان

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ با قانون بودجه سال ۱۳۹۰

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۹۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۴۳۴	ارائه خدمات رفاهی به بازنشستگان	۱,۱۳۵,۳۱۶	۱,۲۵۰,۰۰۰	۱۱۴,۶۸۴	۱۰/۱
۳۰۴۴۱	بیمه‌های اجتماعی	۳۰,۰۹۱,۷۵۳	۳۷,۸۹۰,۶۸۸	۷,۷۹۸,۹۳۵	۲۵/۹
۳۰۴۴۲	پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان	۹۹,۴۴۳,۶۸۴	۸۱,۱۱۴,۸۹۰	-۱۸,۳۲۸,۷۹۴	-۱۸/۴
۳۰۴۷۹	هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت	۱۷,۵۱۰,۴۷۸	۲۱,۲۸۹,۹۸۱	۳,۷۷۹,۵۰۳	۲۱/۶
۳۰۴۸۱	پرداخت دیون و بازخرید کارکنان	۱۲۵,۴۹۵	۱۱۱,۷۵۴	-۱۳,۷۴۱	-۱۰/۹
۳۰۴۸۷	تأدیه بدهی‌های قانونی دولت به صندوق‌های بازنشستگی	۰	۴۵,۰۰۰,۰۰۰	۴۵,۰۰۰,۰۰۰	جدید
۳۰۴۸۹	کمک به صندوق‌های قرض‌الحسنه حوزه‌های علمیه	۱۶۵,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	۹/۱
۵۲۰۰۰۰-۹	بازخریدی و بازنشستگی در موعد کارکنان داوطلب	۶۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	-۱۰۰,۰۰۰	-۱۶/۷
۵۵۰۰۰۰-۱	تأمین اعتبارات موضوع بازنشستگی پیش از موعد	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۰	۰/۰
۵۵۰۰۰۰-۱۹	پرداخت سهم کارفرمایی موضوع ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی در خصوص آسایشگاه معلولین سراسر کشور	۲۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۵,۰۰۰	۲۵/۰
۵۵۰۰۰۰-۴۸	حق بیمه کارگزاران مخابرات روستایی	۲۵۰,۰۰۰	۰	-۲۵۰,۰۰۰	-۱۰۰/۰
جمع		۱۴۹,۷۴۱,۷۲۶	۱۸۷,۶۶۲,۳۱۳	۳۷,۹۲۰,۵۸۷	۲۵/۳

جدول ۳. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته به بیمه‌های درمانی

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ با قانون بودجه سال ۱۳۹۰

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۹۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۴۰۵	بیمه درمان کارکنان دولت	۲,۷۹۱,۰۰۰	۳,۶۴۹,۰۰۰	۸۵۸,۰۰۰	۳۰/۷
۳۰۴۰۶	حمایت بیمه‌های درمان	۲,۳۱۹,۰۰۰	۳,۱۸۹,۰۰۰	۸۷۰,۰۰۰	۳۷/۵
۳۰۴۴۰	بیمه خدمات درمانی	۸,۷۶۱,۱۰۰	۱۰,۶۹۹,۱۳۹	۱,۹۳۸,۰۳۹	۲۲/۱
۳۰۴۸۲	بیمه رایگان روستاییان و شهرهای زیر ۲۰ هزار نفر	۱۱,۱۰۰,۰۰۰	۱۱,۸۴۸,۶۰۰	۷۴۸,۶۰۰	۶/۷
۵۵۰۰۰۰۶۲	ارتقای بیمه‌های درمانی (ردیف متفرقه)	۴,۰۰۰,۰۰۰	.	-۴,۰۰۰,۰۰۰	-۱۰۰/۰
	جمع	۲۸,۹۷۱,۱۰۰	۲۹,۳۸۵,۷۳۹	۴۱۴,۶۳۹	۱/۴

جدول ۴. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته به برنامه‌های حمایتی و توانمندسازی

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ با قانون بودجه سال ۱۳۹۰

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۹۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۴۰۱	حمایت از خانواده و فرزندان	۲۱۰,۷۴۱	۶۹۲,۲۸۱	۴۸۱,۵۴۰	۲۸۸/۵
۳۰۴۰۲	توانبخشی	۳,۷۳۲,۹۹۱	۵,۷۶۹,۲۹۰	۲,۰۳۶,۲۹۹	۵۴/۵
۳۰۴۱۲	حمایت از تأمین مسکن محرومین و گروه‌های کم‌درآمد	۳۰,۸۵۸	۱۴۹,۰۸۵	۱۱۸,۲۲۷	۲۸۳/۱
۳۰۴۲۶	پیشگیری و خدمات مشاوره‌ای	۴۳۸,۷۸۹	۶۳۶,۱۲۳	۱۹۷,۳۳۴	۴۵/۰
۳۰۴۲۷	تأمین مسکن	۱,۲۶۵,۸۵۳	۱,۹۲۰,۱۸۰	۶۵۴,۳۲۷	۵۱/۷
۳۰۴۲۹	حمایت‌های اجتماعی	۶,۳۰۶,۶۶۷	۶,۷۶۵,۵۹۵	۴۵۸,۹۲۸	۷/۳
۳۰۴۳۵	اشتغال و کارآفرینی	۲,۰۹۱,۹۹۷	۲,۶۴۹,۴۰۰	۵۵۷,۴۰۳	۲۶/۶
۳۰۴۴۲	پیشگیری از اعتیاد به مواد مخدر	۲۵۰,۱۱۳	۳۹۶,۷۱۹	۱۴۶,۶۰۶	۵۸/۶
۳۰۴۴۷	تأمین هزینه‌های معیشتی	۱۶,۱۶۹,۴۴۴	۱۷,۴۴۳,۸۰۰	۱,۲۷۴,۳۵۶	۷/۹
۳۰۴۵۰	حمایت از فرهنگیان	۳۶۹,۰۰۰	۳۹۸,۵۲۰	۲۹,۵۲۰	۸/۰
۳۰۴۵۱	خدمات فرهنگی و آموزشی	۱,۰۸۷,۴۷۳	۱,۵۵۱,۹۲۱	۴۶۴,۴۴۸	۴۲/۷
۳۰۴۵۲	درمان، بازتوانی و کاهش آسیب معتادان	۳۱۰,۰۷۳	۶۷۸,۹۱۷	۳۶۸,۸۴۴	۱۱۹/۰
۳۰۴۶۹	کمک به تأمین سلامت نیازمندان	۲۳۶,۰۰۰	۳۶۰,۷۱۲	۱۲۴,۷۱۲	۵۲/۸
۳۰۴۹۰	توانبخشی دانش‌آموزان استثنایی	۱۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۲,۰۰۰	۲۰/۰
۳۰۴۹۵	توانمندسازی اجتماعی	۱۵۸,۰۰۰	۱۶۰,۰۰۰	۲,۰۰۰	۱/۳
۳۰۴۹۶	کمک به امر توانبخشی و ارائه خدمات اجتماعی	۹۷۶,۹۸۶	۱,۱۸۵,۶۰۸	۲۰۸,۶۲۲	۲۱/۴
۵۲۰۰۰۰-۲۰	کمک به تأمین مسکن اقشار آسیب‌پذیر (طلاب و روحانیون)	۱۰۰,۰۰۰	.	-۱۰۰,۰۰۰	-۱۰۰/۰
	جمع	۳۳,۷۴۴,۹۸۵	۴۰,۷۷۰,۱۵۱	۷,۰۲۵,۱۶۶	۲۰/۸

جدول ۵. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته به امور حمایتی ایثارگران در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ با قانون بودجه سال ۱۳۹۰

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۹۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۴۱۱	راهبری امور ایثارگران	۰	۲,۲۶۴,۲۵۰	۲,۲۶۴,۲۵۰	جدید
۳۰۴۱۶	پاداش پایان خدمت ایثارگران	۰	۴,۹۰۰,۰۰۵	۴,۹۰۰,۰۰۵	جدید
۳۰۴۱۸	پرداخت حقوق حالت اشتغال ایثارگران	۰	۲۰,۲۲۶,۵۴۳	۲۰,۲۲۶,۵۴۳	جدید
۳۰۴۲۸	حمایت و ارائه تسهیلات اداری و استخدامی به ایثارگران	۶۰,۰۰۰	۰	-۶۰,۰۰۰	-۱۰۰
۳۰۴۳۰	فرهنگی، آموزشی و ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت ایثارگران	۲,۱۴۸,۴۷۳	۹۵۲,۳۲۸	-۱,۱۹۶,۱۴۵	-۵۶
۳۰۴۴۶	تأمین معیشت و رفاه ایثارگران	۳۱,۹۳۵,۰۰۰	۱,۰۳۰,۹۹۷	-۳۰,۹۰۴,۰۰۳	-۹۷
۳۰۴۶۷	پرداخت شهریه دانشجویی ایثارگران	۰	۱,۱۰۰,۰۰۰	۱,۱۰۰,۰۰۰	جدید
۳۰۴۶۸	کمک به تأمین سلامت ایثارگران	۶۵۰,۰۰۰	۶۴۲,۰۰۰	-۸,۰۰۰	-۱
۳۰۴۷۰	پرداخت مستمری و حق نگهداری والدین شهدا	۰	۱۰,۲۶۶,۴۹۸	۱۰,۲۶۶,۴۹۸	جدید
۳۰۴۷۱	درمان ایثارگران	۰	۹۰۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰	جدید
۳۰۴۸۰	هزینه‌های مربوط به خانواده‌های شاهد و ایثارگر	۲۶۷,۵۹۳	۱,۴۱۱,۵۴۷	۱,۱۴۳,۹۵۴	۴۲۷
۵۵۰۰۰۰-۲	کمک به رزمندگان معسر دارای بیش از یک سال حضور در جبهه و جانبازان معسر بین ۵ تا ۲۴ درصد	۶۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۰	۰
۵۵۰۰۰۰-۱۶	بنیاد شهید و امور ایثارگران - ساماندهی گلزار شهدا	۱۶۲,۰۵۳	۰	-۱۶۲,۰۵۳	-۱۰۰
۵۵۰۰۰۰-۱۷	بنیاد شهید و امور ایثارگران - مراکز فرهنگی، ورزشی و توانبخشی	۳۲۴,۱۰۵	۰	-۳۲۴,۱۰۵	-۱۰۰
۵۵۰۰۰۰-۱۷ (جدید)	کمک به اجرای قانون پیگیری حقوق جانبازان شیمیایی مصوب سال ۱۳۸۷	۰	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	جدید
۵۵۰۰۰۰-۲۷	حقوق مستمری جانبازان بسیجی (۱۰ تا ۲۴ درصد)	۵۰۰,۰۰۰	۰	-۵۰۰,۰۰۰	-۱۰۰
	جمع	۳۶,۶۴۷,۲۲۴	۴۴,۳۰۴,۱۷۸	۷,۶۵۶,۹۵۴	۲۱

جدول ۶. مقایسه اعتبارات دستگاه‌های فعال در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ با قانون بودجه سال ۱۳۹۰

کد دستگاه	دستگاه اجرایی	قانون بودجه سال ۱۳۹۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	میزان تغییر	درصد تغییر
۱۵۴۰۰۰ - ۱	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (حوزه رفاه اجتماعی)	۶,۱۵۲,۰۷۷	۸,۱۹۸,۳۶۷	۲,۷۴۶,۲۹۰	۴۴/۶
۱۵۴۰۰۰ - ۲	صندوق بازنشستگی کشوری	۶۵,۵۲۲,۰۰۰	۸۰,۰۴۰,۵۲۰	۱۴,۵۰۸,۵۲۰	۲۲/۱
۱۵۴۰۰۰ - ۴	و.ر (کمک به اقشار خاص تحت پوشش)	۱,۵۹۲,۴۹۷	۱,۷۵۹,۹۱۷	۱۶۷,۴۲۰	۱۰/۵
۱۵۴۰۰۰ - ۵	صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر	۱,۸۰۳,۲۴۸	۲,۶۵۴,۰۹۷	۸۵۰,۸۴۹	۴۷/۲
۱۲۹۱۰۹	سازمان بیمه خدمات درمانی	۱۷,۰۶۰,۰۰۰	۱۹,۸۸۶,۶۰۰	۲,۸۲۶,۶۰۰	۱۶/۶
۱۳۲۵۰۰	سازمان تأمین اجتماعی	۱,۱۰۰,۰۰۰	۱,۹۲۱,۰۰۰	۸۲۱,۰۰۰	۷۴/۶
۱۳۱۵۰۰	سازمان بهزیستی کشور	۶,۵۹۷,۰۶۴	۸,۱۹۹,۱۸۲	۱,۶۰۲,۱۱۸	۲۴/۳
۱۲۹۶۰۰	کمیته امداد امام خمینی (ره)	۲۰,۴۳۲,۲۸۹	۲۳,۹۸۷,۲۰۱	۳,۵۵۴,۹۱۲	۱۷/۴
۱۳۱۶۰۰	بنیاد شهید و امور ایثارگران	۳۷,۸۰۹,۳۰۹	۴۶,۵۰۸,۱۹۱	۸,۶۹۸,۸۸۲	۲۳/۰
۱۱۱۱۲۰	سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح	۵۸,۵۶۷,۰۰۰	۷۶,۰۴۲,۳۷۰	۱۷,۴۷۵,۳۷۰	۲۹/۸
۱۰۱۰۳۴	ستاد مبارزه با مواد مخدر	۸۷۳,۱۹۶	۱,۳۵۲,۵۰۸	۴۷۹,۳۱۲	۵۴/۹
۱۱۴۰۸۴	مرکز خدمات حوزه‌های علمیه	۱,۵۸۲,۴۸۶	۲,۸۸۲,۷۵۹	۱,۳۰۰,۲۷۳	۸۲/۲

جدول ۷. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته بابت برنامه‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ با قانون بودجه سال ۱۳۹۰

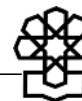
کد	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۹۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	میزان تغییر	درصد تغییر
۱۰۵۱۷	حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۴,۴۵۶	۴,۳۰۴	-۱۵۲	-۳/۴
۳۰۴۰۳	توانبخشی	۰	۲۴۳,۸۹۸	۲۴۳,۸۹۸	جدید
۳۰۴۰۹	کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی	۰	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	جدید
۳۰۴۱۵	پژوهش‌های کاربردی	۰	۱۶,۰۰۰	۱۶,۰۰۰	جدید
۳۰۴۲۶	پیشگیری و خدمات مشاوره‌ای	۰	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	جدید
۳۰۴۲۷	تأمین مسکن	۰	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	جدید
۳۰۴۲۹	حمایت‌های اجتماعی	۱,۵۹۲,۴۹۷	۵۹۶,۰۱۹	-۹۹۶,۴۷۸	-۶۲/۶
۳۰۴۳۴	ارائه خدمات رفاهی به بازنشستگان	۵۷۱,۳۰۹	۶۰۰,۰۰۰	۲۸,۶۹۱	۵/۰
۳۰۴۴۱	بیمه‌های اجتماعی	۱۷,۶۶۶,۲۴۸	۲۲,۷۱۳,۴۵۸	۵,۰۴۷,۲۱۰	۲۸/۶
۳۰۴۴۲	پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان	۵۴,۹۶۰,۶۹۱	۴۶,۹۴۰,۵۲۰	-۸,۰۲۰,۱۷۱	-۱۴/۶
۳۰۴۸۶	ساختمان‌ها و تجهیزات	۱,۶۲۱	۳۰,۰۰۰	۲۸,۳۷۹	۱۷۵۰/۷
۳۰۴۸۷	تأدیه بدهی‌های قانونی دولت به صندوق‌های بازنشستگی	۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	جدید
۳۰۴۹۲	مدیریت نظام بیمه‌ای	۶۱,۰۰۰	۰	-۶۱,۰۰۰	-۱۰۰/۰
۳۰۴۹۳	مدیریت نظام حمایتی و امدادی	۵۶,۰۰۰	۰	-۵۶,۰۰۰	-۱۰۰/۰
۳۰۴۹۴	مدیریت اطلاعات نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی	۸,۰۰۰	۰	-۸,۰۰۰	-۱۰۰/۰
۳۰۴۹۵	توانمندسازی اجتماعی	۱۵۸,۰۰۰	۱۶۰,۰۰۰	۲,۰۰۰	۱/۳
۳۰۵۰۱	گسترش ورزش همگانی	۰	۱۲,۶۰۰	۱۲,۶۰۰	جدید
۳۰۵۰۸	احداث، تأمین و نگهداری اماکن و فضاهای ورزشی	۰	۵۱۱,۰۰۰	۵۱۱,۰۰۰	جدید
	جمع	۷۵,۰۷۹,۸۲۲	۹۲,۵۲۷,۷۹۹	۱۷,۴۴۷,۹۷۷	۲۳/۲

جدول ۸. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته بابت برنامه‌های صندوق بیمه خدمات درمانی (۱۲۹۱۰۹) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ با قانون بودجه سال ۱۳۹۰

کد برنامه	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۹۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۳۱۰	بیماری‌های خاص (هموفیلی، تالاسمی، دیالیزی، سرطانی، ام.اس)	۸۵۰,۰۰۰	۱,۲۰۰,۰۰۰	۳۵۰,۰۰۰	۴۱/۲
۳۰۴۰۵	بیمه درمان کارکنان دولت	۲,۷۹۱,۰۰۰	۳,۶۴۹,۰۰۰	۸۵۸,۰۰۰	۳۰/۷
۳۰۴۰۶	حمایت بیمه‌های درمان	۲,۳۱۹,۰۰۰	۳,۱۸۹,۰۰۰	۸۷۰,۰۰۰	۳۷/۵
۳۰۴۸۲	بیمه رایگان روستاییان و شهرهای زیر ۲۰ هزار نفر	۱۱,۱۰۰,۰۰۰	۱۱,۸۴۸,۶۰۰	۷۴۸,۶۰۰	۶/۷
۵۵۰۰۰۰-۶۲	ارتقای بیمه‌های درمانی	۴,۰۰۰,۰۰۰	۰	-۴,۰۰۰,۰۰۰	-۱۰۰/۰
	جمع	۱۷,۰۶۰,۰۰۰	۱۹,۸۸۶,۶۰۰	۲,۸۲۶,۶۰۰	۱۶/۶

جدول ۹. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته بابت برنامه‌های سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح (۱۱۱۱۲۰) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ با قانون بودجه سال ۱۳۹۰

کد برنامه	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۹۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۴۳۴	ارائه خدمات رفاهی به بازنشستگان	۵۶۴,۰۰۷	۶۵۰,۰۰۰	۸۵,۹۹۳	۱۵/۰
۳۰۴۴۰	بیمه خدمات درمانی	۳,۷۲۰,۰۰۰	۴,۵۱۸,۰۰۰	۷۹۸,۰۰۰	۲۱/۰
۳۰۴۴۱	بیمه‌های اجتماعی	۹,۸۰۰,۰۰۰	۱۰,۸۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۰/۰
۳۰۴۴۲	پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان	۴۴,۴۸۲,۹۹۳	۳۴,۱۷۴,۳۷۰	-۱۰,۳۰۸,۶۲۳	-۲۳/۰
۳۰۴۷۱	درمان ایثارگران	۰	۹۰۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰	جدید
۳۰۴۷۹	هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت	۱,۷۵۴	۰	-۱,۷۵۴	-۱۰۰/۰
۳۰۴۸۷	تأدیه بدهی‌های قانونی دولت به صندوق‌های بازنشستگی	۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	جدید
	جمع	۵۸,۵۶۸,۷۵۴	۷۶,۰۴۲,۳۷۰	۱۷,۴۷۳,۶۱۶	۳۰/۰

جدول ۱۰. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته بابت برنامه‌های کمیته امداد امام خمینی (ره) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ با قانون بودجه سال ۱۳۹۰

کد برنامه	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۹۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۳۰۵	امنیت غذا و تغذیه	۱۷۰,۰۰۰	۱۷۴,۰۰۰	۴,۰۰۰	۲/۴
۳۰۴۱۵	پژوهش‌های کاربردی	۰	۵,۰۰۰	۵,۰۰۰	جدید
۳۰۴۲۷	تأمین مسکن	۷۰۰,۰۰۰	۷۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۷/۱
۳۰۴۲۹	حمایت‌های اجتماعی	۱,۱۱۰,۷۶۴	۲,۳۴۲,۲۱۲	۱,۲۳۱,۴۴۸	۱۱۰/۹
۳۰۴۳۵	اشتغال و کارآفرینی	۱,۴۴۰,۰۰۰	۲,۰۷۰,۰۰۰	۶۳۰,۰۰۰	۴۳/۸
۳۰۴۴۰	بیمه خدمات درمانی	۲,۰۰۶,۸۰۰	۲,۱۰۰,۰۰۰	۹۳,۲۰۰	۴/۶
۳۰۴۴۱	بیمه‌های اجتماعی	۶۲۹,۲۰۰	۱,۴۳۰,۰۰۰	۸۰۰,۸۰۰	۱۲۷,۳
۳۰۴۴۷	تأمین هزینه‌های معیشتی	۱۳,۲۶۶,۰۰۰	۱۳,۳۹۰,۰۰۰	۱۲۴,۰۰۰	۰/۹
۳۰۴۵۱	خدمات فرهنگی و آموزشی	۸۵۲,۰۰۰	۱,۳۴۲,۰۰۰	۴۹۰,۰۰۰	۵۷/۵
۳۰۴۶۹	کمک به تأمین سلامت نیازمندان	۲۳۶,۰۰۰	۳۶۰,۷۱۲	۱۲۴,۷۱۲	۵۲/۸
۳۰۴۸۶	ساختمان‌ها و تجهیزات	۲۱,۵۲۵	۲۳,۲۷۷	۱,۷۵۲	۸/۱
	جمع	۲۰,۴۳۲,۲۸۹	۲۳,۹۸۷,۲۰۱	۳,۵۵۴,۹۱۲	۱۷/۴

جدول ۱۱. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته بابت برنامه‌های سازمان بهزیستی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ با قانون بودجه سال ۱۳۹۰

کد برنامه	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۹۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۴۰۱	حمایت از خانواده و فرزندان	۰	۲۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	جدید
۳۰۴۰۲	توانبخشی	۲,۳۹۴,۹۵۹	۳,۱۸۶,۵۴۱	۷۹۱,۵۸۲	۳۳/۱
۳۰۴۰۹	کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی	۰	۱۵۳,۰۰۰	۱۵۳,۰۰۰	جدید
۳۰۴۱۵	پژوهش‌های کاربردی	۰	۷,۰۰۰	۷,۰۰۰	جدید
۳۰۴۲۶	پیشگیری و خدمات مشاوره‌ای	۱۶۰,۰۰۰	۲۲۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۳۷/۵
۳۰۴۲۷	تأمین مسکن	۶,۴۸۲	۱۰۰,۰۰۰	۹۳,۵۱۸	۱۴۴۲/۷
۳۰۴۲۹	حمایت‌های اجتماعی	۵۵۵,۰۰۰	۴۳۶,۰۰۰	-۱۱۹,۰۰۰	-۲۱/۴
۳۰۴۳۵	اشتغال و کارآفرینی	۱۵۱,۹۹۷	۱۵۵,۰۰۰	۳,۰۰۳	۲/۰
۳۰۴۴۰	بیمه خدمات درمانی	۸۲۶,۵۰۰	۸۶۴,۴۴۱	۳۷,۹۴۱	۴/۶
۳۰۴۴۱	بیمه‌های اجتماعی	۴۸,۰۰۰	۱۲۶,۵۰۰	۷۸,۵۰۰	۱۶۳/۵
۳۰۴۴۷	تأمین هزینه‌های معیشتی	۲,۳۸۵,۰۴۴	۲,۶۵۳,۰۰۰	۲۶۷,۹۵۶	۱۱/۲
۳۰۴۵۱	خدمات فرهنگی و آموزشی	۳۴,۰۰۰	۳۴,۰۰۰	۰	۰/۰
۳۰۴۵۲	درمان، بازتوانی و کاهش آسیب معتادان	۲۰,۰۰۰	۴۱,۰۰۰	۲۱,۰۰۰	۱۰۵/۰
۳۰۴۷۹	هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت	۶,۰۰۰	۶,۰۰۰	۰	۰/۰
۳۰۴۸۶	ساختمان‌ها و تجهیزات	۹,۰۸۲	۱۶,۷۰۰	۷,۶۱۸	۸۳/۹
	جمع	۶,۵۹۷,۰۶۴	۸,۱۹۹,۱۸۲	۱,۶۰۲,۱۱۸	۲۴/۳

جدول ۱۲. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته بابت برنامه‌های بنیاد شهید و امور ایثارگران در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ با قانون بودجه سال ۱۳۹۰

کد برنامه	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۹۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	میزان تغییر	درصد تغییر
۱۰۵۱۷	حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۳,۲۹۰	۴,۲۰۰	۹۱۰	۲۷/۷
۳۰۴۰۲	توانبخشی	۱۸,۱۸۳	۶۱۹,۶۴۵	۶۰۱,۴۶۲	۳۳۰۷/۸
۳۰۴۱۱	راهبری امور ایثارگران	۰	۲,۲۶۴,۲۵۰	۲,۲۶۴,۲۵۰	جدید
۳۰۴۱۶	پاداش پایان خدمت ایثارگران	۰	۴,۹۰۰,۰۰۵	۴,۹۰۰,۰۰۵	جدید
۳۰۴۱۸	پرداخت حقوق حالت اشتغال ایثارگران	۰	۲۰,۲۲۶,۵۴۳	۲۰,۲۲۶,۵۴۳	جدید
۳۰۴۲۵	نظام اطلاعات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری ایثارگران	۵,۰۰۰	۰	-۵,۰۰۰	-۱۰۰/۰
۳۰۴۲۷	تأمین مسکن	۵۰۰,۰۰۰	۴۹۰,۰۰۰	-۱۰,۰۰۰	-۲/۰
۳۰۴۲۸	حمایت و ارائه تسهیلات اداری و استخدامی به ایثارگران	۶۰,۰۰۰	۰	-۶۰,۰۰۰	-۱۰۰/۰
۳۰۴۳۰	فرهنگی، آموزشی و ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت ایثارگران	۱,۸۷۴,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	-۱,۳۷۴,۰۰۰	-۷۳/۳
۳۰۴۳۵	اشتغال و کارآفرینی	۵۰۰,۰۰۰	۴۲۴,۴۰۰	-۷۵,۶۰۰	-۱۵/۱
۳۰۴۴۰	بیمه خدمات درمانی	۲,۱۲۵,۰۰۰	۲,۹۶۹,۲۹۸	۸۴۴,۲۹۸	۳۹/۷
۳۰۴۴۱	بیمه‌های اجتماعی	۵۳,۰۰۰	۰	-۵۳,۰۰۰	-۱۰۰/۰
۳۰۴۴۶	تأمین معیشت و رفاه ایثارگران	۳۱,۹۳۵,۰۰۰	۱,۰۳۰,۹۹۷	-۳۰,۹۰۴,۰۰۳	-۹۶/۸
۳۰۴۶۷	پرداخت شهریه دانشجویی ایثارگران	۰	۱,۱۰۰,۰۰۰	۱,۱۰۰,۰۰۰	جدید
۳۰۴۶۸	کمک به تأمین سلامت ایثارگران	۶۵۰,۰۰۰	۶۴۲,۰۰۰	-۸,۰۰۰	-۱/۲
۳۰۴۷۰	پرداخت مستمری و حق نگهداری والدین شهدا	۰	۱۰,۲۶۶,۴۹۸	۱۰,۲۶۶,۴۹۸	جدید
۳۰۴۷۹	هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت	۳۳,۰۰۰	۳۱,۵۰۰	-۱,۵۰۰	-۴/۵
۳۰۴۸۰	هزینه‌های مربوط به خانواده‌های شاهد و ایثارگر	۰	۹۵۵,۹۰۰	۹۵۵,۹۰۰	جدید
۳۰۴۸۱	پرداخت دیون و بازخرید کارکنان	۵۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۶۰/۰
۳۰۴۸۶	ساختن‌ها و تجهیزات	۲,۸۲۶	۲,۹۵۵	۱۱۹	۴/۲
	جمع	۳۷,۸۰۹,۳۰۹	۴۶,۵۰۸,۱۹۱	۸,۶۹۸,۸۸۲	۲۳/۰

جدول ۱۳. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته بابت برنامه‌های مرکز خدمات حوزه‌های علمیه (۱۴۰۸۴) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ با قانون بودجه سال ۱۳۹۰

کد برنامه	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۹۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۱۲۹	خدمات فرهنگی - رفاهی	۴۶,۵۸۶	۶۰,۰۰۰	۱۳,۴۱۴	۲۸/۸
۳۰۴۱۳	حمایت از تأمین مسکن محرومین و گروه‌های کم‌درآمد	۱۶,۵۰۰	۱۲۴,۰۸۵	۱۰۷,۵۸۵	۶۵۲/۰
۳۰۴۲۹	حمایت‌های اجتماعی	۱۶,۰۰۰	۱۷,۰۰۰	۱,۰۰۰	۶/۳
۳۰۴۴۰	بیمه خدمات درمانی	۸۲,۸۰۰	۲۴۷,۴۰۰	۱۶۴,۶۰۰	۱۹۸/۸
۳۰۴۴۱	بیمه‌های اجتماعی	۷۳۷,۲۰۰	۸۵۳,۴۷۴	۱۱۶,۲۷۴	۱۵/۸
۳۰۴۴۷	تأمین هزینه‌های معیشتی	۵۱۸,۴۰۰	۱,۴۰۰,۸۰۰	۸۸۲,۴۰۰	۱۷۰/۲
۳۰۴۸۹	کمک به صندوق‌های قرض‌الحسنه حوزه‌های علمیه	۱۶۵,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	۹/۱
	جمع	۱,۵۸۲,۴۸۶	۲,۸۱۲,۷۵۹	۱,۳۰۰,۲۷۳	۸۲/۲

جدول ۱۴. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته بابت برنامه‌های ستاد مبارزه با مواد مخدر در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ با قانون بودجه سال ۱۳۹۰

کد برنامه	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۹۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	میزان تغییر	درصد تغییر
۱۰۳۰۱	خدمت قضایی و امور دادگاه‌ها	۲۵,۰۰۰	۴۶,۰۰۰	۲۱,۰۰۰	۸۴/۰
۱۰۵۱۷	حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۰	۲,۲۲۶	۲,۲۲۶	جدید
۳۰۴۴۳	پیشگیری از اعتیاد به مواد مخدر	۲۲۴,۰۰۰	۳۱۷,۶۹۰	۹۳,۶۹۰	۴۱/۸
۳۰۴۵۲	درمان، بازتوانی و کاهش آسیب معتادان	۲۱۸,۰۰۰	۵۸۰,۰۰۰	۳۶۲,۰۰۰	۱۶۶/۱
۳۰۴۷۳	مقابله با عرضه مواد مخدر	۳۴۱,۰۰۰	۳۴۱,۰۰۰	۰	۰/۰
۳۰۴۷۶	همکاری‌های بین‌المللی و فرابخشی	۶۱,۰۰۰	۶۱,۰۱۷	۱۷	۰/۰
۳۰۴۸۱	پرداخت دیون و بازخرید کارکنان	۲,۵۰۸	۲,۷۵۷	۲۴۹	۹/۹
۳۰۴۸۶	ساختمان‌ها و تجهیزات	۱,۶۸۸	۱,۸۱۸	۱۳۰	۷/۷
	جمع	۸۷۳,۱۹۶	۱,۳۵۲,۵۰۸	۴۷۹,۳۱۲	۵۴/۹

جدول ۱۵. مقایسه اعتبارات متفرقه حوزه رفاه و تأمین اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ با قانون بودجه سال ۱۳۹۰

شماره طبقه‌بندی	عنوان	قانون بودجه سال ۱۳۹۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۱	میزان تغییر	درصد تغییر
۱۰۱۰۰۰-۶	واگذاری سهام موضوع رد دیون دولت به آستان قدس رضوی، حضرت معصومه (س)، نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق تأمین اجتماعی و صندوق‌های بازنشستگی کشوری و لشگری	۹۹,۷۵۰,۰۰۰	۰	-۹۹,۷۵۰,۰۰۰	-۱۰۰
۱۰۱۰۰۰-۶	ایجاد خودتکایی برای خانواده‌های مستضعف و محروم و تقویت تأمین اجتماعی	۴۰۰,۰۰۰	۹,۴۰۰,۰۰۰	۹,۰۰۰,۰۰۰	۲,۲۵۰
۱۰۱۰۰۰-۹	کمک به اشتغال و مسکن و سایر امور حمایتی و ایفای تعهدات و کمک به مناطق کمتر توسعه‌یافته و... برخوردار	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	-۱۰,۰۰۰,۰۰۰	-۲۰
۱۰۱۰۰۰-۱۲	واگذاری سهام به‌منظور افزایش حقوق مستمری‌بگیران تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی (همسان‌سازی)	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۰	-۱۵,۰۰۰,۰۰۰	-۱۰۰
۵۲۰۰۰۰-۲۰	کمک به تأمین مسکن اقشار آسیب‌پذیر (طلاب و روحانیون)	۱۰۰,۰۰۰	۰	-۱۰۰,۰۰۰	-۱۰۰
۵۳۰۰۰۰-۹	بازخریدی و بازنشستگی در موعد کارکنان داوطلب	۶۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	-۱۰۰,۰۰۰	-۱۷
۵۵۰۰۰۰-۱	تأمین اعتبار موضوع بازنشستگی پیش از موعد	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۰	۰
۵۵۰۰۰۰-۲	کمک به رزمندگان معسر دارای بیش از یک سال حضور در جبهه و جانبازان معسر بین ۵ تا ۲۴ درصد	۶۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۰	۰
۵۵۰۰۰۰-۱۶	بنیاد شهید و امور ایثارگران - ساماندهی گلزار شهدا	۱۶۲,۰۵۳	۰	-۱۶۲,۰۵۳	-۱۰۰
۵۵۰۰۰۰-۱۷	بنیاد شهید و امور ایثارگران - مراکز فرهنگی، ورزشی و توانبخشی	۲۲۴,۱۰۵	۰	-۲۲۴,۱۰۵	-۱۰۰
۵۵۰۰۰۰-۲۷	حقوق مستمری جانبازان بسیجی (۱۰ تا ۲۴ درصد) مشروط بر اینکه از هیچ محلی حقوق دریافت نکنند	۵۰۰,۰۰۰	۰	-۵۰۰,۰۰۰	-۱۰۰
۵۵۰۰۰۰-۱۹	اعتبار موضوع پرداخت سهم کارفرمایی موضوع ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی درخصوص آسایشگاه‌های معلولین در سراسر کشور	۲۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۵,۰۰۰	۲۵
۵۵۰۰۰۰-۴۸	حق بیمه کارگزاران مخابرات روستایی	۳۵۰,۰۰۰	۰	-۳۵۰,۰۰۰	-۱۰۰
۵۵۰۰۰۰-۶۲	ارتقای بیمه‌های درمانی	۴,۰۰۰,۰۰۰	۰	-۴,۰۰۰,۰۰۰	-۱۰۰
۵۵۰۰۰۰-۴۱	کمک به امور حمایتی درخصوص آسیب‌های اجتماعی و امور تأمینی و تربیتی	۲۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	-۱۰۰,۰۰۰	-۵۰
۵۵۰۰۰۰-۴۹	اعتبارات موضوع اجرای قانون بیمه‌های اجتماعی قالیبافان، بافندگان فرش، شاغلان صنایع دستی شناسه‌دار و ابریشم‌کشان	۰	۱۳۵,۰۰۰	۱۳۵,۰۰۰	جدید
	جمع	۱۷۲,۳۰۶,۱۵۸	۵۱,۰۶۰,۰۰۰	-۱۲۱,۲۴۶,۱۵۸	-۷۰

منابع و مأخذ

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۹۱.
۲. قانون بودجه سال ۱۳۹۰.

شماره مسلسل: ۱۲۲۵۳

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور ۱۶. اعتبارات حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

نام دفتر: مطالعات اجتماعی (گروه امور استخدامی، روابط کار و رفاه)

تهیه و تدوین‌کنندگان: مظفر کریمی، بابک سلطان‌زاده، رضا مستمع

ناظر علمی: علی اخوان‌بهبهانی

متقاضی: کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۹۰/۱۲/۷